

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Karta charakterystyki zgodna z wzorem określonym w rozporządzeniu REACH (zm. rozp. 2015/830)

Data sporządzenia:	26.04.2010 r. (wersja 1.0.0)
Aktualizacja:	03.10.2013 r. (wersja 2.0.0)
Aktualizacja:	10.02.2015 r. (Wersja 3.0.0.)

Sekcja 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA SPÓŁKI/PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu	PŁYN CHŁODNICZY, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz) Zawiera: etano-1,2-diol Nr katalogowy: G013A8J, 3T0080010, 3T0080600
1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane	Zastosowanie: Płyn do chłdnic zapobiegający zamarzaniu. Zakres stosowania: Produkt jest przeznaczony do sprzedaży detalicznej. Zastosowanie odradzane: -
1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki	Nazwa/imię i nazwisko Volkswagen Group Polska Sp. z o.o. Adres 61-037 Poznań ul. Krańcowa 44 Numer telefonu +48 61 62 73 000 Numer telefonu alarmowego +48 61 62 73 047 Numer faksu - e-mail karty.charakterystyki@vw-group.pl Internet http://www.vw-group.pl/ Komórka udzielająca informacji w sprawie karty charakterystyki karty.charakterystyki@vw-group.pl
1.4. Numer telefonu alarmowego	112 +48 61 62 73 000 w godz.: 8⁰⁰ - 16⁰⁰

Sekcja 2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

2.1.1. Mieszanina została zaklasyfikowana jako stwarzająca zagrożenia zgodnie z kryteriami rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP).
Acute Tox. 4 H302
STOT RE 2 H373

Najważniejsze szkodliwe skutki działania:

- na zdrowie człowieka
Ostra toksyczność, droga pokarmowa kat 4. Acute Tox. 4 H302: Działa szkodliwie po połyknięciu.
Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane STOT RE naraż. powtarz. Kat. 2 STOT RE 2 H373: Może spowodować uszkodzenie narządów w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia.

- na środowisko
Nie dotyczy.

- związane z właściwościami fizykochemicznymi
Nie dotyczy.

2.2. Elementy oznakowania

Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP):

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia:

Hasło ostrzegawcze: Uwaga

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H302: Działa szkodliwie po połyknięciu.

H373: Może spowodować uszkodzenie narządów w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P101: W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza, należy pokazać pojemnik lub etykietę.

P102: Chronić przed dziećmi.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

P260: Nie wdychać mgły lub par.

P264: Dokładnie umyć ciało po użyciu.

P270: Nie jeść, nie pić ani nie palić podczas używania produktu.

P501: Zawartość/pojemnik usuwać na składowiska odpadów niebezpiecznych.

Informacje uzupełniające o zagrożeniach:

Nie dotyczy

Etykieta powinna zawierać identyfikator produktu, o którym mowa w art. 18 rozp. CLP oraz nazwę, adres i telefon dostawcy danej mieszaniny.

Dane identyfikujące wszystkie substancje w mieszaninie, które decydują o jej zaklasyfikowaniu zgodnie z Art. 18 pkt. 3b. etano-1,2-diol

2.3. Inne zagrożenia

2.3.1 Ocena PBT lub vPvB zgodnie z zał. XIII REACH

– substancje zawarte w mieszaninie nie zostały zakwalifikowane jako PBT lub vPvB. Kryteria PBT i vPvB zawarte są w Aneksie XIII REACH.

2.3.2. Informacje dotyczące innych zagrożeń, które nie powodują zaklasyfikowania, a które mogą przyczynić się do ogólnych zagrożeń powodowanych przez mieszaninę.

Nie dotyczy.

Sekcja 3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. Substancje -

3.2. Mieszaniny

Opis ogólny

Spis substancji w mieszaninie:

a) Substancje stanowiące zagrożenie dla zdrowia lub środowiska w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1272/2008:

Etano-1,2-diol:

Zawartość:	≥ 70-< 75%
Nr CAS:	107-21-1
Nr WE:	203-473-3
Nr indeksowy:	603-027-00-1
Nr rejestracji:	01-2119456816-28-XXXX
Klasyfikacja substancji zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008	Acute Tox. 4 H302 STOT RE 2 H373

Kwas 2-etyloheksanowy:

Zawartość:	≥ 2-< 3%
Nr CAS:	149-57-5
Nr WE:	205-743-6
Nr indeksowy:	607-230-00-6
Nr rejestracji:	01-2119488942-23-XXXX
Klasyfikacja substancji zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008	Repr. 2 H361d

b) Substancje, dla których istnieją wspólnotowe najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy, które nie zostały zawarte w lit. a):

Nie dotyczy.

c) substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne lub bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku XIII lub substancje zawarte w wykazie sporządzonym zgodnie z art. 59 ust. 1 z powodów innych niż zagrożenia, o których mowa w lit. a):

W mieszaninie nie występują ww. substancje.

Objaśnienia stosowanych skrótów podano w sekcji 16.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Narażenie przez drogi oddechowe

Wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze (ratownicy muszą być wyposażeni w odpowiednie środki ochrony indywidualnej – patrz sekcja 8). Przepłukać wodą jamę ustną i jamę nosową. Zapewnić poszkodowanemu ciepło i warunki do odpoczynku. Jeżeli objawy się utrzymują skontaktować się z lekarzem.

Kontakt ze skórą

Natychmiast zmyć produkt dużą ilością bieżącej, chłodnej wody, zdjąć skażoną odzież i buty, kontynuować przemywanie skóry wodą. Nie stosować rozpuszczalników lub rozcieńczalników do przemywania skóry. W przypadku wystąpienia na skórze wysypki skontaktować się z lekarzem. Odzież i buty dokładnie oczyścić i wyprać przed ponownym użyciem.

Kontakt z oczami

Natychmiast przemywać oczy dużą ilością letniej wody, co najmniej 15 min. (przy odwiniętych powiekach), w trakcie przemywania jak najszybciej usunąć szkła kontaktowe, unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko uszkodzenia rogówki, w przypadku zanieczyszczenia jednego oka, chronić w trakcie przemywania drugie oko przed zanieczyszczeniem. Jeśli podrażnienie utrzymuje się zapewnić poszkodowanemu konsultację okulisty.

Uwaga: osoby narażone na skażenie oczu powinny być pouczone o konieczności i sposobie ich natychmiastowego płukania.

Narażenie przez drogi pokarmowe

Jeżeli poszkodowany jest całkowicie przytomny powinien dokładnie wypłukać wodą jamę ustną. Zapewnić poszkodowanemu ciepło i warunki do odpoczynku. Nie prowokować wymiotów! Jeśli wymiotujący leży na plecach, ułożyć go twarzą w dół. Przewieźć zatrutego do szpitala w celu obserwacji i ewentualnego leczenia. Pokazać kartę charakterystyki, opakowanie lub etykietę. Niezwłocznie wezwać lekarza.

Uwagi ogólne

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala, pokazać opakowanie produktu lub etykietę.

Pacjenta nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej, zapewnić zatrutemu spokój, chronić przed utratą ciepła, kontrolować oddech i puls. Nigdy nie wywoływać wymiotów ani nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej lub zamroczonej.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

W wyniku dostania się mieszaniny do oczu może wystąpić podrażnienie oczu. Mieszanina może spowodować uszkodzenie narządów w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia. Mieszanina działa szkodliwie po połknięciu. Połknięcie produktu może spowodować podrażnienie odcinków przewodu pokarmowego (nudności, wymioty), działanie narkotyczne, zaburzenia sercowo-naczyniowe. Szczegółowy opis patrz sekcja 11.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Nie wskazano

Sekcja 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. **Środki gaśnicze** Piana alkoholoodporna, suchy proszek, dwutlenek węgla, prądy wodne rozproszone.

Odpowiednie środki gaśnicze: j.w.

Niewłaściwe środki gaśnicze: zwarte strumienie wody. Zwarte strumienie wody mogą rozproszyć i rozprzestrzenić ogień. Zwarte strumienie wody są przydatne do chłodzenia zamkniętych pojemników z produktem.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:

Pojemniki z mieszaniną znajdujące się w strefie pożaru chłodzić wodą z bezpiecznej odległości. Jeżeli to możliwe usunąć ze strefy zagrożonej pożarem.

W przypadku pożaru lub w wysokiej temperaturze możliwość wytworzenia się niebezpiecznych dla zdrowia człowieka oparów. Narażenie na działanie produktów rozkładu może zagrażać zdrowiu.

W środowisku pożaru wydzielają się m.in. tlenki węgla.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Pozostałości po pożarze i zanieczyszczona woda gaśnicza muszą być usunięte zgodnie z lokalnymi przepisami.

Specjalne wyposażenie ochronne strażaków:

Strażacy powinni nosić izolacyjne aparaty oddechowe z niezależnym źródłem powietrza oraz odpowiednie kombinezony ochronne. Nie wdychać gazów powstających podczas wybuchu lub pożaru.

Sekcja 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych:

Usunąć z terenu wycieku osoby postronne i nieupoważnione, umieścić je w bezpiecznym, dobrze wentylowanym miejscu. Oznakować teren tablicami ostrzegawczymi. Do prac związanych z likwidacją skutków awarii skierować osoby przeszkolone i wyposażone w środki ochrony indywidualnej. Zapewnić odpowiednią wentylację. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwolnionym produktem. Unikać wdychania par i mgieł oraz zanieczyszczenia skóry i oczu.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuszczać do przedostawania się produktu do kanalizacji, wód powierzchniowych i wód gruntowych. W przypadku uwolnienia dużych ilości produktu lub skażenia środowiska powiadomić odpowiednie władze i służby ratownictwa

KARTA CHARAKTERYSTYKI**PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)****Sekcja 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA**

chemicznego.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Zabezpieczyć kratki i studzienki ściekowe; unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją. Jeśli to możliwe, zlikwidować wyciek (uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu ochronnym); w razie dużego wycieku, miejsce gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym (piasek, ziemia krzemkowa, trociny, materiał wiążący uniwersalny, wermikulit), zebrać do zamykanego pojemnika. Usuwać zgodnie z lokalnymi/krajowymi przepisami (patrz sekcja 13). Zadbaj o wystarczające przewietrzenie. Zanieczyszczoną powierzchnię umyć wodą z detergentem.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Patrz sekcje: 7, 8, 11, 12 i 13.

Sekcja 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE**7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**

Podczas pracy z produktem należy stosować ogólne zasady higieny i przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące pracy z chemikaliami (patrz sekcja 15).

Zapewnić skuteczną wentylację pomieszczenia.

Unikać kontaktu produktu ze skórą i oczami. Nie wdychać oparów lub mgły. Nie wolno spożywać posiłków, pić napojów oraz palić tytoniu podczas pracy z produktem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych; należy myć ręce przed przerwami i po zakończeniu pracy.

Nie rozpylać w kierunku płomieni lub na żarzące się przedmioty. W zamkniętych systemach gromadzą się palne pary produktu, dlatego należy utrzymywać mieszaninę z dala od źródła zapłonu.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności:

Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu, w chłodnym, suchym i dobrze wentylowanym pomieszczeniu.

Przechowywać w pojemnikach producenta, szczelnie zamkniętych i właściwie oznakowanych. Zabezpieczyć przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych i innych źródeł ciepła. Magazynować z dala od źródeł ciepła i zapłonu, otwartego ognia oraz materiałów o własnościach mocnych utleniaczy (patrz sekcja 10). Pojemniki wcześniej otwierane szczelnie zamknąć i przechowywać pionowo, aby uniemożliwić wyciek mieszaniny.

Przechowywać w zamknięciu, zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych.

Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt.

Temperatura magazynowania powyżej minus 25°C.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe: Nie są znane**Sekcja 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ****8.1. Parametry dotyczące kontroli**

Krajowe dopuszczalne wartości, wraz z podstawą prawną (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z dnia 23 czerwca 2014 r., poz. 817):

Glikol etylenowy (Etano-1,2-diol)

NDS = 15 mg/m³; NDSCh = 50 mg/m³

Glicerol - frakcja wdychalna

NDS = 10 mg/m³; NDSCh = nie ustalono

Wartości w UE: 2000/39/EC

Etano-1,2-diol: TWA: 52 mg/m³ STEL: 104 mg/m³

Frakcja wdychalna – frakcja aerozolu wnikająca przez nos i usta, która po zdeponowaniu w drogach oddechowych stwarza zagrożenie dla zdrowia.

Krajowe dopuszczalne wartości biologiczne DSB (wartości zalecane przez Międzyresortową Komisję ds. NDS i NDN): nie ustalono

Informacje nt. obecnie zalecanych procedur monitorowania dla najistotniejszych substancji:

Metodyka pomiarów – stosować tryb, metody, rodzaj i częstotliwość wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy zgodnie z obowiązującym prawem (patrz sekcja 15). Metody badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy określają Polskie Normy oraz normy międzynarodowe lub równoważne. Np.:

- **PN-Z-04374:2009** Ochrona czystości powietrza. Oznaczanie glicerolu.
- Glikol etylenowy. Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy 1997, z.17.
- Glicerol. Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy 2003, nr 4(38).

Wartości DNEL i PNEC:

Nie podano

8.2. Kontrola narażenia**8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli**

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Zapewnić skuteczną wymianę powietrza.

Unikać bezpośredniego kontaktu produktu z oczami, ze skórą lub z ubraniem. Nie wdychać par i aerozoli produktu. Zanieczyszczone oczy natychmiast przemywać dużą ilością wody (patrz sekcja 4). Odzież zanieczyszczoną produktem natychmiast zdjąć i dokładnie zmyć bieżącą wodą zanieczyszczoną skórę. Wyprać odzież przed ponownym użyciem. Myć dokładnie ręce zarówno po zakończeniu pracy z produktem, jak i przed każdą przerwą w pracy. Produkt trzymać z dala od żywności, napojów i pasz. W trakcie stosowania nie jeść, nie pić napojów i nie palić tytoniu.

8.2.2. Indywidualny sprzęt ochronny taki jak środki ochrony indywidualnej:

a) Ochrona oczu lub twarzy: Zaleca się stosowanie gogli ochronnych chroniących przed mgłą, kroplami cieczy i rozpryskiem spełniających wymogi normy PN-EN 166.

b) Ochrona skóry:

(i) Ochrona rąk: Podczas pracy z tym produktem zaleca się noszenie rękawic ochronnych odpornych na działanie substancji chemicznych, wykonanych z chloroprenu. Wybór materiału na rękawice ochronne jest możliwy przy uwzględnieniu czasów przebicia, szybkości przenikania i degradacji. W przypadku specjalnego użycia zalecamy skontaktowanie się z producentem rękawic ochronnych w celu wyjaśnienia odporności wyżej wymienionych rękawic na chemikalia.

(ii) Inne: Osobiste wyposażenie ochronne ciała powinno być wybierane w zależności od zadania, które ma być wykonane, a także w zależności od potencjalnego ryzyka. Zalecane jest ubranie ochronne z długimi rękawami.

c) Ochrona dróg oddechowych:

W przypadku awarii lub przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń substancji w środowisku pracy należy skorzystać z certyfikowanego respiratora.

d) Zagrożenia termiczne: nie występują

- Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika. W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.
- Środki ochrony indywidualnej powinny spełniać wymagania określone w odpowiednich przepisach (patrz sekcja 15).

8.2.3. Kontrola narażenia środowiska

- Emisja z układów wentylacyjnych i urządzeń procesowych powinna być sprawdzana w celu określenia ich zgodności z wymogami prawa o ochronie środowiska. – patrz akty prawne (sekcja 15)

Wartości odniesienia w powietrzu atmosferycznym dla składników produktu.

Etano-1,2-diol (glikol etylenowy):

- 100 µg/m³ uśrednione dla 1 godziny
- 10 µg/m³ uśrednione dla roku kalendarzowego

Sekcja 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd	Ciecz fioletowa
Zapach	Delikatny alkoholowy
Próg zapachu	Nie dotyczy
pH:	8,1
Temperatura topnienia/krzepnięcia	Nie określono – brak danych pomiarowych
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Temperatura zapłonu:	>110°C
Szybkość parowania:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Palność (ciała stałego, gazu):	Nie dotyczy
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Prężność par:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Gęstość par	Nie określono – brak danych pomiarowych
Gęstość względna:	Brak danych
Rozpuszczalność:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Rozpuszczalność w wodzie:	Całkowicie rozpuszcza się w wodzie
Współczynnik podziału n-oktanol/woda (log Pow):	Nie określono – brak danych pomiarowych
Temperatura samozapłonu:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Temperatura rozkładu:	Nie określono – w normalnych warunkach stosowania rozkład nie występuje
Lepkość:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Właściwości wybuchowe:	Nie określono – brak danych pomiarowych
Właściwości utleniające:	Nie określono – brak danych pomiarowych

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.2. Inne informacje

Gęstość: 1,138 g/cm³ w temp. 20°C

brak innych istotnych parametrów fizykochemicznych produktu

Przedstawione powyżej dane fizyczne są jedynie wielkościami typowymi i powinny być interpretowane jako specyfikacja.

Sekcja 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność:

- Brak dostępnych danych.

10.2. Stabilność chemiczna:

- W zalecanych warunkach stosowania i magazynowania produkt jest stabilny

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

- Reaguje z czynnikami utleniającymi.

10.4. Warunki, których należy unikać:

- Zabezpieczyć przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych i innych źródeł ciepła.

10.5. Materiały niezgodne:

- silne utleniacze.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu:

Nie powstają w przypadku przestrzegania określonych zaleceń składowania i użytkowania. W przypadku rozkładu termicznego mogą powstawać tlenki węgla, opary stwarzające zagrożenia dla zdrowia człowieka.

Sekcja 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Istotne klasy zagrożenia, dla których przedstawia się informacje:

a) Toksyczność ostra:

Produkt został zaklasyfikowany do klasy „toksyczność ostra” po narażeniu drogą pokarmową: Działa szkodliwie po połknięciu. Oszacowana toksyczność ostra drogą pokarmową wynosi 680 mg/kg m.c.

Produkt nie został zaklasyfikowany do klasy „toksyczność ostra” po narażeniu drogą dermalną i drogą inhalacyjną.

Objawy zatrucia drogą pokarmową obejmują podrażnienie błony śluzowej przewodu pokarmowego. Mogą wystąpić mdłości, wymioty, biegunka. Narażenie na pary etano-1,2-diolu w wysokich stężeniach może powodować depresję ośrodkowego układu nerwowego oraz działanie narkotyczne. W obrazie klinicznym ostrego zatrucia ludzi etano-1,2-diolem pobranym doustnie wyróżniono 3 okresy zatrucia: początkowy tzw. Okres zaburzeń mózgowych związany z narkotycznym działaniem niezmetabolizowanego etano-1,2-diolu. Następnie okres zaburzeń sercowo-naczyniowych będący skutkiem nasilonej kwasicy metabolicznej, wytworzonej przez metabolity etano-1,2-diolu i trzeci okres, w którym stwierdza się cechy niewydolności czynnościowej nerek.

Obraz ostrego zatrucia etano-1,2-diolem u zwierząt doświadczalnych jest podobny do opisanego u ludzi. Wyniki badań przewlekłej toksyczności etano-1,2-diolu dla zwierząt doświadczalnych wskazują, że w warunkach narażenia inhalacyjnego na wysokie stężenia, związek działa drażniąco na błony śluzowe i powoduje zaburzenia czynnościowe nerek podobnie jak po podaniu substancji drogą pokarmową w dużych dawkach.

Brak danych dotyczących mediany dawek i stężeń śmiertelnych dla produktu. Oceny toksyczności dokonano w oparciu o dane dla poszczególnych istotnych składników.

Dawki i stężenia śmiertelne i toksyczne dla zwierząt:

Kwas 2-etyloheksanowy

LD50 (szczur, dożołądkowo) – 3000 mg/kg m.c.

LD50 (królik, droga skórna) > 2000 mg/kg m.c.

Etano-1,2-diol

DL50 (szczur, dożołądkowo) 4700 mg/kg m.c.

LD50 (mysz, droga skórna) > 3500 mg/kg m.c.

LC50 (szczur, droga oddechowa) > 2,5 mg/l /6 h

Dawki i stężenia śmiertelne i toksyczne dla ludzi:

Brak danych.

b) Działanie żrące/drażniące na skórę:

Mieszanina nie spełnia kryteriów klasyfikacji w tej klasie.

c) Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy:

Mieszanina nie spełnia kryteriów klasyfikacji w tej klasie. W wyniku dostania się mieszaniny do oczu może wystąpić niewielkiego stopnia podrażnienie oczu.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

- d) Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę:**
Mieszanina nie spełnia kryteriów klasyfikacji w tej klasie.
- e) Działanie mutagenne na komórki rozrodcze:**
Mieszanina nie spełnia kryteriów klasyfikacji w tej klasie. Nie zawiera substancji zaklasyfikowanych jako mutagenne na komórki rozrodcze.
- f) Rakotwórczość:**
Mieszanina nie wymaga klasyfikacji – nie zawiera składników zaklasyfikowanych jako rakotwórcze.
- g) Szkodliwe działanie na rozrodczość:**
Mieszanina nie spełnia kryteriów klasyfikacji w tej klasie. Mieszanina zawiera kwas 2-etyloheksanowy w stężeniu nie wpływającym na klasyfikację mieszaniny. Kwas 2-etyloheksanowy klasyfikowany jest jako związek szkodliwy na rozrodczość kategorii 2. Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki. W oparciu o wyniki badań doświadczalnych na zwierzętach przypuszcza się, że kwas 2-etyloheksanowy może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
- h) Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe:**
Mieszanina nie spełnia kryteriów klasyfikacji w tej klasie.
- i) Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzane:**
Mieszanina spełnia kryteria klasyfikacji w tej klasie. Działa toksycznie na narządy docelowe w wyniku narażenia powtarzanego. Może spowodować uszkodzenie narządów w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia.
- j) Zagrożenie spowodowane aspiracją:**
Mieszanina nie jest zaklasyfikowana jako stwarzająca zagrożenie spowodowane aspiracją.

Sekcja 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Produkt nie został zaklasyfikowany jako stwarzający zagrożenie dla środowiska i nie zawiera składników niebezpiecznych dla środowiska. Nie dopuszcza do przedostania się mieszaniny do wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby i kanalizacji.

12.1. Toksyczność:

Brak danych ilościowych dla toksyczności produktu. Dane dotyczą jego składników:

Etano-1,2-diol

Toksyczność dla ryb:

LC50 (*Oncorhynchus mykiss* (pstrąg tęczowy)): > 18500 mg/l, czas ekspozycji: 96 h

Toksyczność dla skorupiaków:

EC50 (*Daphnia magna*): 74000 mg/l Czas ekspozycji: 24 h

EC0 (*Daphnia magna*): ≥ 100 mg/l Czas ekspozycji: 48 h

Toksyczność dla bakterii:

EC50 (*Pseudomonas putida*): > 100 mg/l, (Podane informacje oparte są na danych dotyczących ekotoksykologii podobnych substancji)

Toksyczność dla alg:

EC50 (*Pseudokirchneriella subcapitata*) (Algi zielone): 6500-13000 mg/l, 96 h

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu. Produkt rozpuszcza się całkowicie w wodzie.

12.3. Zdolność do bioakumulacji Produkt nie ulega biokumulacji.

12.4. Mobilność w glebie Brak danych.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB Nie dotyczy

12.6. Inne szkodliwe skutki działania Brak danych

Sekcja 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Likwidację zebranych odpadów przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz sekcja 15). Utylizacja niniejszego produktu, roztworów lub produktów pochodnych powinna w każdym przypadku być zgodna z wymogami ochrony środowiska i legislacji związanej z utylizacją odpadów a także z wymogami władz lokalnych.

Produkt: Nie dopuścić do przedostania się znaczących ilości produktu do kanalizacji. Nie składować na wysypiskach komunalnych. **Opakowania nieoczyszczone:** Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Opróżnione opakowania jednorazowego użytku przekazać do upoważnionego odbiorcy odpadów. Należy je przechowywać z dala od żywności i napojów. Każdorazowo po zakończonej pracy z odpadami myć ręce.

Odzysk, recykling lub likwidację odpadów opakowaniowych powstających w obszarze działalności zawodowej przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Odniesienia do przepisów wspólnotowych / krajowych:

Klasyfikacja odpadów zgodna z Europejskim Katalogiem Odpadów (EWC):

Odpady klasyfikuje się według źródła ich powstania, stąd kod odpadów może zmieniać się w zależności od sposobu i miejsca powstania odpadu.

W Katalogu odpadów pod numerem kodu (produkt nieużywany i produkt używany) 16 01 14* znajdują się: Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje.

(*odpad znajduje się na liście odpadów niebezpiecznych).

Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (kod 15 01 10*)

Szczegółowy kod odpadu należy przypisać biorąc pod uwagę miejsce i sposób powstania odpadu.

Sekcja 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Mieszanina nie jest objęta międzynarodowymi regulacjami dotyczącymi transportu towarów niebezpiecznych (ADR/RID, IMDG, IATA). Produkt nie jest sklasyfikowany jako towar niebezpieczny w transporcie.

14.1 Numer UN (numer ONZ) nie dotyczy – produkt nie jest materiałem niebezpiecznym wg przepisów transportowych

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN nie dotyczy – jw.

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie nie dotyczy – jw.

14.4 Grupa opakowaniowa nie dotyczy – jw.

14.5 Zagrożenie dla środowiska nie dotyczy – jw.

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Patrz sekcja: 6, 7 i 8.

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC Nie ma zastosowania do produktu w stanie takim, w jakim dostarczono.

Sekcja 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

W załączniku II do Rozporządzenia CLP znajdują się **SZCZEGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE OZNAKOWANIA I PAKOWANIA NIEKTÓRYCH SUBSTANCJI I MIESZANIN**, zgodnie z nimi substancje lub mieszaniny jeżeli są dostarczane ogółowi społeczeństwa i zaklasyfikowane ze względu na toksyczność ostrą, STOT kategorii 2, to ich opakowanie, niezależnie od jego pojemności, musi być wyposażone w wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie.

Lotne związki organiczne (LZO): Dyrektywa 1999/13/WE: nie dotyczy

Dyrektywa Seveso (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE): nie dotyczy

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz.U. z dnia 14 września 2004 r., nr 200, poz. 2047)
2. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 PE i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (w wersji sprostowanej Dz. Urz. UE L 136 z 29.05.2007 r. str. 3, wraz z późn. zm.). Tekst jednolity 2006R1907 — PL — 01.06.2015 — 023.001
3. ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). Dz. Urz. UE L 132/8 z 29.05.2015
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywę 67/648/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie WE nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008 r. str.1 z późn. zm.). Tekst jednolity 2008R1272 — PL — 01.06.2015 — 005.001
5. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). (Dz. Urz. UE L 133 z 31.05.2010 r.)
6. Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. nr 63/2011, poz. 322 ze zm.)
7. OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. Warszawa, dnia 20 sierpnia 2015 r. Poz. 1203
8. Postępować zgodnie z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy z substancjami chemicznymi oraz dobrej praktyki przemysłowej; ściśle przestrzegać opracowanych procedur postępowania; podczas pracy z produktem

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

- należy stosować ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz.U. nr 169/2003, poz. 1650 z późn. zm.)
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. nr 180/2004, poz. 1860 z późn. zm.)
  10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2014 poz. 817)
  11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz.U. nr 33/2011, poz. 166)
  12. Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników narażonych na substancje chemiczne, należy przeprowadzać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy (Dz.U. nr 69/1996, poz. 332 z późn. zm.).
  13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz.U. z 2012 r., poz. 890)
  14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. Dz.U. z 3 sierpnia 2015, poz. 1090
  15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. nr 259/2005 poz. 2173)
  16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 poz. 1031)
  17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. nr 16/2010, poz. 87)
  18. Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. nr 136/2006 poz. 964)
  19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego Dz.U. 2014 poz. 1800
  20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. nr 257/2011, poz. 1545)
  21. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r., poz. 21) – wdraża m.in. dyrektywy 94/32/WE, 2000/76/WE, 2008/98/WE i 2010/75/WE
  22. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2013, poz. 888 z późn. zm.)
  23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów Dz.U. 2014 poz. 1923
  24. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2013 r., poz. 1479).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Nie przeprowadzono oceny bezpieczeństwa chemicznego.

Sekcja 16. INNE INFORMACJE

- a) **aktualizacja karty obejmuje następujące zmiany:**
Niniejsza karta jest aktualizacją karty, jest to Wersja 3.0.0.
- b) **wyjaśnienie skrótów i akronimów:**
NDS – najwyższe dopuszczalne stężenie
NDSCh – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe
DSB – dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym
IOELv – indykatorywny dopuszczalny poziom narażenia zawodowego
LC50 (CL50)/LD50 (DL50) - mediana stężenia śmiertelnego/dawki śmiertelnej
LC100 (CL100)/LD100 (DL100) – stężenie/dawka powodująca śmierć 100% badanej populacji
EC10/LC10 – stężenie wywołujące efekt/stężenie śmiertelne dla 10% badanej populacji
EC50 - stężenie wywołujące efekt dla 50% badanej populacji
ErC50 - stężenie wywołujące efekt (zmniejszenie szybkości wzrostu) dla 50% badanej populacji
NOEL(C) – poziom (stężenie) bez obserwowanego działania
NOELR - poziom bez obserwowanego działania wskaźnika obciążenia
NOAEL(C) - poziom (stężenie) bez obserwowanego działania szkodliwego
LOAEL(C) - najmniejszy poziom (stężenie), przy którym występuje działanie szkodliwe
LDL0/LCL0 – najmniejsza dawka (stężenie) śmiertelne
DLO/CL0 – dawka (stężenie) nie powodujące śmierci w badanej populacji
PNEC – przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku (**P**redicted **N**o **E**ffect **C**oncentration)
DNEL – poziom pochodny niepowodujący zmian (**D**erived **N**o **E**ffect **L**evel)
PBT – substancja trwała, ulegająca biokumulacji, toksyczna

KARTA CHARAKTERYSTYKI

PŁYN CHŁODNICZY G13, KONCENTRAT (Kuehlmittelzusatz)

Sekcja 16. INNE INFORMACJE

- vPvB – substancja bardzo trwała i ulegająca bardzo dużej biokumulacji
- c) odniesienia do kluczowej literatury i źródeł danych:**
Kartę opracowano na podstawie:
1. Material Safety Data Sheet: Kuehlmittelzusatz 14.05.2015
  2. baza danych TOXNET Toxicology Data Network US NLM on-line
  3. baza danych <http://echa.europa.eu/pl/information-on-chemicals/registered-substances> on-line
  4. Dokumentacja dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego. Glikol etylenowy. IMP, Łódź
  5. unijne i polskie przepisy prawne dot. chemikaliów
- d) metoda klasyfikacji mieszaniny:**
Klasyfikacji produktu dokonano metodą obliczeniową na podstawie stężeń granicznych składników niebezpiecznych w mieszaninie.
- e) wykaz symboli wskazujących kategorię niebezpieczeństwa, klas zagrożenia oraz zwrotów H, które zamieszczono w sekcji 2 i 3 karty charakterystyki oraz pełne ich brzmienie:**
Acute Tox. 4	Ostra toksyczność, droga pokarmowa kat 4.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
Repr. 2	Działanie szkodliwe na rozrodczość, kat. 2
H361d	Podjeżewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.
STOT RE 2	Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane Kat. 2
H373	Może spowodować uszkodzenie narządów w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia.
- f) zalecenia dotyczące wszelkich wskazanych szkoleń pracowników, w celu zagwarantowania ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska:**
Przed przystąpieniem do pracy z produktem użytkownik musi zapoznać się z zasadami BHP przy pracy z chemikaliami, a w szczególności odbyć odpowiednie szkolenie stanowiskowe - szkolenia BHP przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi – sekcja 15.

Dalsze informacje:

Poinformowano Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych o aktualizacji wprowadzonej do obrotu mieszaniny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.

W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.
